

Datum
2019-08-30

Ärendenummer
Castor: ALLM.2019.2036
W3D3: BTN-2019/375

Handläggare
Jan Casserstedt
08-535 364 97
jan.casserstedt@huddinge.se

Mottagare
Bygglövs- och tillsynsnämnden

Revidering av taxa för Bygglövs- och tillsynsnämndens verksamhet enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknade produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, HKF 4250

Förslag till beslut

Bygglövs- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Bygglövs- och tillsynsnämnden hemställer att kommunfullmäktige reviderar HKF 4250 i enlighet med bifogad föreslagen revidering.
2. Bygglövs- och tillsynsnämnden hemställer att kommunfullmäktige beslutar att den reviderade taxan ska tillämpas fr.o.m. 2020-01-01.
3. Protokollet justeras omedelbart.

Som skäl för beslutet hänvisas till tjänsteutlåtande daterat 2019-08-30.

Sammanfattning

Förvaltningen föreslår ändringar i taxan för tillsyn enligt verksamhet enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknade produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, HKF 4250

Beskrivning av ärendet

Samtlig prövning och tillsyn enligt alkohol- och tobakslagstiftningen togs över av Bygglövs- och tillsynsnämnden 1 januari 2019 och fr.o.m. 1 april arbetar alkoholhandläggaren på Miljötillsynsavdelningen.

Förvaltningen gjorde i samband med detta bedömningen att styrdokumenterna för denna verksamhet var otillräckliga och har under våren omarbetat ett flertal styrdokument för denna verksamhet. Delegationsordningen har löpande setts över och en tillsynsplan antogs av nämnden under våren 2019. Kommunfullmäktige beslutade under våren 2019 (2019-06-10, § 18) att revidera taxan för nämndens prövning och tillsyn enligt alkohols- och tobaksområdena. Dessa revideringar av taxan berodde i första hand på ändringarna i tobakslagstiftningen som medförde att tillståndsplikt infördes för att sälja tobak.

Förvaltningens bedömning är att taxan i sin nuvarande utformning är bristfällig och behöver omarbetas. På grund av tidsbrist kunde detta arbete inte utföras under våren 2019 och förvaltningen föreslår därför en revidering av den nyss antagna taxan. I detta revideringsarbete har taxan i stort sett omarbetats vad gäller formulering och delvis konstruktion, då t.ex. timavgiften som tidigare tillämpades har fasats ut. Det har vidare gjorts en översyn av de nu gällande avgiftsnivåerna och det har härvid kunnat konstateras att avgifterna behöver höjas för att bättre täcka nämndens kostnader för denna tillsyn. I samband med att nämnden tog över ansvaret för alkoholtillsynen fick nämnden 0 kronor i ekonomisk kompensation. Motivet i beslutet var enligt tidigare ansvarig förvaltning att verksamheten var 100 procent självfinansierad. Miljö- och bygglovsförvaltningen har noga följt kostnaderna och intäkterna för denna verksamhet sedan övertagandet och kan konstatera att dessa uppgifter var felaktiga. För att kunna uppnå full kostnadstäckning behöver taxan revideras enligt detta förslag.

Enligt 8 kap. 10 § alkohollagen (2010:1622), 8 kap. 1–2 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter samt 23 § lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel får fullmäktige besluta om taxor för prövning och tillsyn enligt denna lagstiftning.

De nu föreslagna förändringarna av taxorna har karaktären av en löpande anpassning till lagstiftning och den befintliga principen för taxesättningen är att varje verksamhet ska betala tillsynsavgifter som motsvarar den faktiska tidsåtgången. En grundregel är därför att verksamhetsutövarna över tid ska få tillsyn som motsvarar de fasta avgifterna.

Full avgiftsfinansiering av tillsynen är en grundläggande princip enligt alkohol- och tobakslagstiftningen. Denna princip bygger på att det är den som bedriver verksamheten som ska stå för myndighetens kostnader. Utgångspunkten är att avgifterna ska täcka myndighetens kostnader för framförallt kontroll- och tillsynsverksamhet samt prövning enligt lagstiftningen.

Förvaltningens inriktning är att öka självkostnadstäckningen. Samtidigt bedrivs inom förvaltningen ett kontinuerligt effektiviseringsarbete av de egna administrativa rutinerna och av tillsynsarbetet generellt.

SKL har uppmärksammat att konsumentprisindex (KPI) inte är det ultimata indexet för kommunala verksamheter vid uppräknings- och jämförelser av bland annat taxor. Med anledning av detta har SKL tagit fram prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som i större utsträckning tar hänsyn till kostnadsökningar i kommunala verksamheter. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris, se figur 1 nedan.

Utfall och prognos	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personalkostnad*	3,7	4,1	3,2	2,6	3,2	3,2
Övrig förbrukning**	0,6	2,8	2,5	2,2	2,4	2,4
Prisindex kommunal verksamhet	2,7%	3,7%	2,9%	2,5%	3,0%	2,9%

Figur 1: PKV för åren 2016-2021

* Kvalitetsjusterad lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50% KPIF, konsumentprisindex med fast ränta.

Kostnaderna för tillsynen fördelas på två typer av tid. Den ena är de timmar som utförs direkt mot tillsynsobjekt, det vill säga har en tydlig koppling till det enskilda objektet och som är möjlig för den enskilde verksamhetsutövaren att iaktta. Den andra typen av tillsyn går inte att debitera verksamhetsutövarna, exempelvis tillsyn på grund av obefogade klagomål. Denna tillsyn bekostas istället av skattemedel.

När det gäller alkohol- och tobakstillsynen kan denna delas in i tre olika delar. Årligen upprättas en tillsynsplan som beskriver vilken tillsyn som ska genomföras under kommande år. Den yttre tillsynen är den tillsyn som sker ute på försäljningsställena eller verksamheterna med serveringstillstånd. Denna tillsyn sker till viss del även kvälls- och natttid. Tillsynen kvälls- och nattid genomförs antingen av två inspektörer eller tillsammans med Polismyndigheten m.fl.

Den inre tillsynen omfattar den kontroll som genomförs på kontoret. Det handlar främst om att följa upp bolagens lämplighet att inneha ett alkohol- eller tobakstillstånd. Krav på bolagens lämplighet kvarstår även efter det att tillstånd meddelats. Kontroller görs även av de fysiska företrädarna för bolaget och av de personer som har ett betydande inflytande i verksamheten. Detta sker genom remissförfarande med Polismyndigheten och Kronofogdemyndigheten. Kontroller görs även mot Bolagsverket.

Visst förebyggande tillsynsarbete genomförs även årligen. Det handlar främst om olika informations- och utbildningsinsatser. Utbildning i ansvarsfull alkoholservice anordnas årligen i kommunen. Informationsbrev skickas även ut till näringsidkare med tillståndspliktig eller anmälningspliktig verksamhet. Kontrollköp genomförs årligen. Informationsmöten anordnas även årsvis för de som säljer anmälnings- eller ansökningspliktig verksamhet.

Det har varit svårt att få fram tillförlitliga siffror vad gäller självfinansieringsgraden för den tid innan ansvaret för alkohol- och tobakstillsynen flyttades över till Bygglov- och tillsynsnämnden. I skrivande stund är självfinansieringsgraden för detta tillsynsområde cirka 65-70 %.

För tillsyn enligt alkohol- och tobakslagstiftningen har självfinansieringsgraden inklusive overheadkostnader ökat årligen. Detta i takt med den allmänna kostnadsutvecklingen för denna typ av arbete.

Även kostnader för programuppdateringar har inneburit högre kostnader. I och med föreslagna justeringar av avgifter kommer även självfinansieringsgraden att öka från och med 2020.

Som anges i föregående avsnitt är tillsynen idag till största del avgiftsfinansierad. Efter den föreslagna taxehöjningen bedöms självkostnadstäckningen för tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen vara cirka 80-85 procent. Detta innebär att omkring 15-20 procent av tillsynsverksamheten enligt lagstiftningen kommer att vara skattefinansierad förklarar av att all tillsyn inte kan debiteras.

Förvaltningen har sett över taxan i övrigt och föreslår en rad ändringar av både redaktionell och materiell natur. De föreslagna ändringarna redovisas i bilaga 1 och den föreslagna taxan i sin helhet i bilaga 2.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen föreslår att Bygglovs- och tillsynsnämnden hemställer att kommunfullmäktige reviderar taxan HKF 4250 i enlighet med förvaltningens föreslagna taxa.

Vad gäller avgifterna för tillsyn föreslår förvaltningen en minskning av antalet avgiftsklasser och att en högre avgiftsklass införs för de verksamheter som har högre årlig omsättning av alkoholförsäljning än 5 miljoner kronor. Vidare föreslås en grundavgift på 2500 kronor som ska betalas av alla verksamheter oavsett alkoholomsättningen.

Kommentar till de enskilda ändringarna

Taxetext

Inledning

Redaktionella ändringar.

1, 3-4, 8-14 §§

Redaktionella ändringar.

Nuvarande 4-5, 12 §§

Bestämmelserna upphävs då ingen timavgift längre tillämpas enligt den föreslagna taxan.

6 §

Förtydligande om att full avgift tas ut även om ansökan återtas eller oavsett vilket beslut nämnden fattar.

7 §

Ny bestämmelse om betalningsansvarig.

Taxebilaga

Avsnitt 1.1.1

Färre avgiftsklasser föreslås, samt en generell höjning av tillsynsavgifterna. Det förtydligas även att den som inte redovisar sin årsomsättning före den 1 april innevarande år ska tillsynsavgift i den högsta klassen erläggas.

Det föreslås även införas en årlig grundavgift för alla med serveringstillstånd som ska täcka nämndens administrativa kostnader för registerhållning m.m.

Sammantaget medför dessa föreslagna höjningar en betydande höjning av nämndens kostnadstäckning.

Avsnitt 1.1.3

Tillsynsavgiften för folkölsförsäljning föreslås höjas med 200 kronor för att öka nämndens kostnadstäckning.

Avsnitt 1.2

Prövningsavgiften för serveringstillstånd höjs med 7 500 kronor för att täcka nämndens kostnader för provningen.

Bestämmelserna om avgift för provningsärenden med anledning av ändrade ägarförhållanden o d förenklas och avgifterna höjs för att öka nämndens kostnadstäckning.

Bestämmelserna om avgift för provning av tillfälliga serveringstillstånd förenklas. Den som ansöker om tillfällig servering för längre tid än 7 dagar ska betala full avgift då verksamheten i detta fall inte är att betrakta som tillfällig.

En ny avgiftspunkt om utökat dryckessortiment införs, punkt 1.2.11.

Avsnitt 1.3

Kunskapsprov ingår i den föreslagna taxan i ansökningsavgiften och debiteras inte separat. För de tillfällen där kunskapsprov krävs och det inte ingår i en ansökan om tillstånd ändras bestämmelsen om kunskapsprov redaktionellt.

Avsnitt 2.1

Tillsynsavgiften för elektroniska cigaretter och kontrollavgiften för receptfria läkemedel höjs med 200 kronor respektive för att öka nämndens kostnadstäckningsgrad.

Det införs också nya taxebestämmelser om ändrade ägandeförhållanden vid tobaksförsäljning samt bestämmelser om tillfälliga försäljningstillstånd.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Den föreslagna taxan bedöms innebära ökade intäkter för nämnden med cirka 300 000 kronor vilket uppskattas ge en ökad självfinansieringsgrad med 15-20 %. Förvaltningen ser inga särskilda juridiska konsekvenser med anledning av förslaget.

Anders Lindelöf
Teknisk direktör

Staffan Stafström
Miljöchef

Jan Casserstedt
Jurist

Bilagor

1. Förslag på revidering av HKF 4250
2. HKF 4250 med föreslagna ändringar markerade

Beslutet delges:

Kommunstyrelsen